

ಅಧ್ಯಾಯ ೯ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ರಾಗಗಳು

ಭಾರತದ ಸಂಗೀತದ ಟೇಪಿಸ್ಟ್ರಿ ಅನ್ವೇಷಣೆ

0680CH09

ಉದ್ದೇಶ: ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವುದು.

ಮಣಿಪುರಿ ಹಾಡು ಕಲಿಯಿರಿ ಹಾ ಉರಿತ್ ನಪಂಘಿ ಭಾಷೆ: ಮಣಿಪುರಿ

ಹಾ ಉರಿತ್ ನಪಾಂಗ್ಲಿ, ನಮನ ಕೌವಿ ತಡಾಬಿ

ನಪನಾ ಕೌವಿ ಖುಮ್ಬಿ

ಯಾ ಹೋಯಿ ಹೋಯಿ ಯಾ ಹೋಯಿ ಹೋಯಿ
ಯಾ ಯಾ ತಾಹೋಯಿ ಹೋಯಿ
ಉರಿತ್ ನಂನಗ್ಲಿ ಖುನು ಚೈಜೋನ್
ನಂಪಂಗಿ ಘೌಕಾ ಅಯಾಂಬಾ
ಯಾ ಹೋಯಿ ಹೋಯಿ ಯಾ ಹೋಯಿ ಹೋಯಿ
ಯಾ ಯಾ ತಾಹೋಯಿ ಹೋಯಿ

ಅರ್ಥ

ಉರಿತ್ ಎಂಬ ಪಕ್ಷಿಯು ತಾಯಿಯ ಕರೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ತಂದೆಯ ಕರೆಯನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳಿಂದ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ. ಕಂಪು ಬಣ್ಣದ ಪಕ್ಷಿ, ಯುರಿಟ್, ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ

ಮತ್ತು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾರುವ ಪಾರಿವಾಳವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ.

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ನಾವು ವಿವಿಧ ಹಾಡುಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರತದ ಪ್ರದೇಶಗಳು. ಈ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವಂತೆ ನಾವು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಹ ನೀವು ಕಲಿಸಬಹುದು.

ಕೇರಳದಿಂದ ದೋಣಿ ಹಾಡನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ

ವಾಂಚಿಪಟ್ಟು ಕಲಿಯಿರಿ. ವಾಂಚಿಪಟ್ಟು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ದೋಣಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೇರಳದ ಹಿನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಾವಿನ ದೋಣಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು. ಈ ದೋಣಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವಗಳ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹಭರಿತ ಮತ್ತು ಲಯಬದ್ಧ ದೋಣಿ ಹಾಡುಗಳಿವೆ.

ಕೇರಳ ಹಾವಿನ ದೋಣಿ ಓಟ

ಕುಟ್ಟನಾಡನ್ ಪುಂಚಯಿಲೇ

ಭಾಷೆ: ಮಲಯಾಳಂ

ಕುಟ್ಟನಾಡನ್ ಪುಂಚೈಲೆ
ಕೊಚು ಪೆನ್ನೆ ಕುಯಿಲಾಲೆ
ಕೊಟ್ಟು ವೆನಮ್ ಕುಜಾಲ್ ವೆನಮ್, ಕುರುವ ವೆನಮ್
ಕುಟ್ಟುನಂದನ, ಪುಂಚೈಲೆ, ಧಿಧೈ ಧಕ ಧೈ ಧೋಮ್
ಕೊಚ್ಚುಪೆನ್ನೆ ಕುಯಿಲಾಲೆ ಧಿತಿ ಧಾರಾ ಧೈ ಧೋಮ್
ಧೋಮ್ ಚುಪೆನ್ನೆ ಕುಯಿಲಾಲೆ, ತಿಟ್ಟಿ ತಾರಾ ಧೀ
ಕೊಟ್ಟು ವೆನಮ್ ಕುಜಾಲ್ ವೆನಮ್, ಕುರುವ ವೆನಮ್
(ಓ ... ಧಿಧಿಧಾರಾ ಧಿಧಿಧೈ ಧಿಧೈ ಧಕ ಧೈ ಧೋಮ್) × ೪

ವರವೆಲ್ ಕಣ್ಣಾರು ವೆನಮ್ ಕೊಡಿ ಧೋರನ್‌ಗಲ್
ವೆನಮ್

ವಿಜಯಶ್ರೀ ಲಾಲಿ ತರೈ ವರುಣ್ಣು ನ್ನಂಗಲ್

(ಓ ... ಧಿಧಿಧಾರಾ ಧಿಧಿಧೈ ಧಿಧೈ ಧಕ ಧೈ ಧೋಮ್)

× ೪

ಕರುಠಾ ಚಿರಕ್ಕು ವಾಚು ಧಿಧೈ ಧಕ ಧೈ ಧೈ ಧೋಮ್

ಆರಾಯಣ ಕಿಲಿಪೋಲೆ ಧಿಧಿಧಾರಾ ಧೈ ಧೋಮ್

ಕರುಠಾ ಚಿರಕ್ಕು ವೆಚೋರ್ ಆರಾಯಣ ಕಿಲಿಪೋಲೆ

ಕುತಿಚು ಕುತಿಚು ಒಯುಮ್ ಕುತಿರಾ ಪೋಲೆ

(ಓ ... ಧಿಧಿಧಾರಾ ಧಿಧಿಧೈ ಧಿಧೈ ಧಕ ಧೈ ಧೋಮ್)

× ೪

ಅರ್ಥ: ಈ ಹಾಡು ಕೇರಳದ ಕುಟ್ಟನಾಡ್ ಪ್ರದೇಶದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹಾಡುವ ಮತ್ತು ಆನಂದಿಸುವ ಬಯಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ

ಅತ್ಯುತ್ತಮ

ಸಂಗೀತಗಾರರೊಬ್ಬರು ೧೯೨೬ ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸಾಂನ ಸಾದಿಯಾದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು, ಅವರ ಹೆಸರು ಭೂಪೆನ್ ಹಜಾರಿಕಾ. ಇವರು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಗಾಯಕ, ಗೀತರಚನೆಕಾರ, ಸಂಗೀತಗಾರ, ಕವಿ, ನಟ, ಕಲಾವಿದ, ಸಂಪಾದಕ, ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಪಕ ಮತ್ತು ಸುಧಾ ಕೊಂತ್ಲೋ ಎಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಂಗೀತವನ್ನು 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಾಧನ' ವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು

ಸ್ಪೂರ್ತಿದಾಯಕ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಇವರು ಭಾರತ ರತ್ನ, ದಾದಾಸಾಹೇಬ್ ಫಾಲ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತಿರ ಮೂರೂ ಮೋಟೆಯಂತಹ ಮಧುರ ಗೀತೆಗಳಿವೆ.

ನಾವು ಹಾಡನ್ನು ಕಲಿಯೋಣ.
ಭಾಷೆ: ಅಸ್ಸಾಮಿ

ಈ ಮ್ಯಾಟಿರೆ ಮೊರೊ ಮೋತೆ
ಮಾತೀಕೆ ಸುಮಿಲೋ
ಐ ಮಾತೀತೆ ಜಿಬೋನ್ ಸೋಬಿ,
ಆನಾಕಿ ಆನಾಕಿ ಮೋಸಿಲೋ

ದೂರ್ ಆಕಹಾರ್ ರೊಹೋನ್
ಕೀಯೋನ್ ಲಾಗೆ ಲಾಗೆ
ಹಾಗೋರ್ ತೋಲೀರ್ ಮಾನೀಕ್
ಕೀಯೋನ್ ಲಾಗೆ ಲಾಗೆ
ಆನ್ಠಾ ಆನ್ಠಾ
ಮಾತೀರ್ ಬುಕುತ್ ಮೊನೊರ್ ಮಾಲೊತಿ
ಬುತೊಲೊನ್

ಮೊನೊರ್ ಕೊರೊನಿರೆ
ಹೂರೋರ್ ಪಾಪೋರಿರೆ ಆಜಿ
ಹುಕುಮಾರ್ ಧಾಪೋನ್ ಹೋಜುವಾ
ಹುಂದೋರ್ ಹುಂದಿನೋರ್
ನಿತೊನ್ ದೃಷ್ಟಕೋನ ನೋಮುವಾ

ಅರ್ಥ: ಗಾಯಕನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಆಕಾಶದ ಬಣ್ಣಗಳು ಅಥವಾ ಸಾಗರದ ಮುತ್ತುಗಳಿಗಿಂತ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಅಥವಾ ಕಾಡುಗಳು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿವೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಗಾಯಕ ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ, ಗುಜರಾತ್ ಭೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪೋತಾನಾ ಜೆ ದರಿಯಾ ಮಾ ಎಂಬ ಹಾಡನ್ನು ಕಲಿಯೋಣ

ಭಾಷೆ: ಗುಜರಾತಿ

ಪೋತಾನಾ ಜ ದರಿಯಾ ಮಾಂ
ಪೋತಾನಿ ಜ ಡೂಬ್ಹಿ ಧಿ
ಜಾತ ನು ಅಮೂಲ ಮೊತಿ ಲೋ
ಏವೋ ಕೋಣ ಲೆ ಖಲಾಸಿ
ಮನೇ ಕಹಿ ದೋ ನೇ
ಏನಾ ಧಾಮ್ ನೆ ಲೇಕಾಣಾ
ಮನೇ ದೈ ದೋ ನೇ
ಏವೋ ಕೋಣ ಲೆ ಖಲಾಸಿ
ಮನೇ ಕಹಿ ದೋ ನೇ
ಗೋಟಿ ಲೋ, ತಮೇ ಗೋಟಿ ಲೋ ಗೋಟಿ ಲೋ

ಅರ್ಥ: ಈ ಹಾಡು ಜೀವನವು ಸಮುದ್ರದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯಾಣ ಎಂದು ರೂಪಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ದೋಣಿ ಮನುಷ್ಯ ನಿರ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸಿದರೆ, ಮುತ್ತುಗಳು ಈ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಪಡೆದ ಅಮೂಲ್ಯ ಕ್ಷಣಗಳು ಅಥವಾ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ.

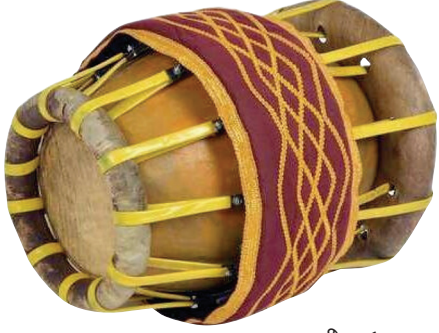
ಗುಜರಾತಿನ ಗರ್ಬಾ ಕಲಿಯಿರಿ

ಗರ್ಬಾ ಎಂಬುದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯದ ಹೆಸರು, ಇದನ್ನು ನವರಾತ್ರಿ ಹಬ್ಬದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಲಯ ವಾದ್ಯಗಳಾದ ಧೋಲ್, ತಬಲಾ, ಧೋಲಕ್ ಮತ್ತು ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಮತ್ತು ಕೊಳಲಿನಂತಹ ಸುಮಧುರ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ರೂಪದೊಂದಿಗೆ ನುಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುವುದು, ಸ್ಟ್ಯಾಂಪಿಂಗ್ ಮತ್ತು ದಾಂಡಿಯಾ ಕಡ್ಡಿಗಳಿಂದ ತಟ್ಟುವುದು ಮುಂತಾದ ದೇಹದ ತಾಳವಾದ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಲಯಬದ್ಧ ಪದರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತವೆ. ಸುಮಧುರ ಮಾದರಿಗಳು ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಸಂಭ್ರಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ನರ್ತಕಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ (ಕಾನುಡ) ಮೇಲಿನ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ತಾರಿ ಬಾಂಕಿರೆ

ತಾರಿ ಬಾಂಕಿ ರೇ ಪಗಲಡಿ ನು
ಪುಮ್ಮು ರೇ ಮನೇ, ಗಮ್ಮು ರೇ ಆಟೋ
ಕೌಂಚುರೇ ಕನೂಡಾ ತನೇ ಆಮ್ಮು
ತಾರಿ ಪಗನು ರೇ ಪಗರಖು ಚಮ್
ಪುಮ್ಮು ರೇ ಮನೇ, ಗಮ್ಮು ರೇ ಆಟೋ
ಕೌಂಚುರೇ ಕನೂಡಾ ತನೇ ಆಮ್ಮು

ಪುಮ್ಮು ರೇ ಮನೇ, ಗಮ್ಮು ರೇ ಆಟೋ
ಕೌಂಚುರೇ ಕನೂಡಾ ತನೇ ಆಮ್ಮು
ತಾರಿ ಬಾಂಕಿ ರೇ ಪಗಲಡಿ ನು
ಪುಮ್ಮು ರೇ ಮನೇ, ಗಮ್ಮು ರೇ ಆಟೋ
ಕೌಂಚುರೇ ಕನೂಡಾ ತನೇ ಆಮ್ಮು

ಧಾವಿಲ್

ಚಂಡಾ

ಒಂದು ತಮಿಳು ಹಾಡನ್ನು ಕಲಿಯೋಣ ಅಧಿಂಥೋಮ್

ಅತಿಂತೋಂ ತಿಂತಿಯೂಂ ತೋಂದನಾ
ತಿಂತಾದಿ ತಿಂತೋಂ
ತಕತಿಂತೋಂ ತಿಂತಿಯೂಂ
ತೋಂದನಾ ತಿಂತಾದಿ ತಿಂತೋಂ

ಆಡಾತ ಜವಾದು ಮನಂ ಆಡಿದುಂ ಬೊಮ್ಮಿ
ಆಂದವನೈ ತಾಳಾಟುಂ ಇಸೈ ಕೇಳಡಿ ಬೊಮ್ಮಿ
ಎನ್ ಪಾಟು ವಂದಲೇ ಮನಂ
ತುಳ್ಳಿದುಂ ಬೊಮ್ಮಿ
ಅವನ್ ಪಾಟು ಇಲ್ಲಾದ ಇಡಂ ಯೆಂಗಡಿ
ಬೊಮ್ಮಿ
ಮುಖನ್ನನ್ ಮುತಾಗ ತಂಧಾ ಪಾಟು
ಪಡಿಚೇನ್
ಪಾಟಿಲೇಯ ಪಳಕೋಡಿ ನೆಂಜ ನಾನೂಂ
ಪುಡಿಚೇನ್

ಅತಿಂತೋಂ ತಿಂತಿಯೂಂ ತೋಂದನಾ
ತಿಂತಾದಿ ತಿಂತೋಂ
ತಕತಿಂತೋಂ ತಿಂತಿಯೂಂ
ತೋಂದನಾ ತಿಂತಾದಿ ತಿಂತೋಂ.

ಅರ್ಥ: ಈ ಹಾಡು ಹಾಡುವ ಸಂತೋಷವನ್ನು
ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಡು ಲಯಬದ್ಧ
ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಅದು
ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಹಾಡು

ಚೆಲುವಯ್ಯ

ಚೆಲುವಯ್ಯ ಚೆಲುವೊ, ಧಾನಿ ತಂದನಾ,
ಚಿನ್ನಯ ರೂಪ ಕೋಲಣ್ಣ, ಕೋ ಕೋಲೆ,
ಚೆಲುವಯ್ಯ ಚೆಲುವೊ, ಧಾನಿ ತಂದನಾ
ಚಿನ್ನಯ ರೂಪ ಕೋಲಣ್ಣ, ಕೋ ಕೋಲೆ

ಅತ್ತ ನೋಡು ಇತ್ತ ನೋಡು
ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಕೋಟೆ ನೋಡು
ಹತ್ತಿ ನೋಡು ನನ್ನ ತಾವರೂರ

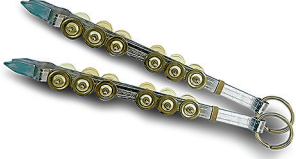
ಚೆಲುವಯ್ಯ ಚೆಲುವೊ, ಧಾನಿ ತಂದನಾ,
ಚಿನ್ನಯ ರೂಪ ಕೋಲಣ್ಣ, ಕೋ ಕೋಲೆ,
ಚೆಲುವಯ್ಯ ಚೆಲುವೊ, ಧಾನಿ ತಂದನಾ
ಚಿನ್ನಯ ರೂಪ ಕೋಲಣ್ಣ, ಕೋ ಕೋಲೆ

ಅರ್ಥ: ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು
ಆಚರಿಸುವ ಸಂತೋಷದ ಜಾನಪದ ಹಾಡು.
ಈ ಹಾಡು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೃತ್ಯ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು
ಕರ್ನಾಟಕದ ಭವ್ಯವಾದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಕೋಟೆ
ಸೇರಿದಂತೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಸ್ತುಗಳ
ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಲು
ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ
ಸ್ಥಳೀಯವಾದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹಾಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ಕಲಿಯುವಾಗ, ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ
ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ನೀವು ಅರಿತುಕೊಂಡಿರಬೇಕು
'ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ರಾಗಗಳು'.

ಓ ಜಿಂದ್ ಮಾಹೆ ಬಜಾರೆ

ಭಾಷೆ: ಪಂಜಾಬಿ

ಚಿಮಾಝ

ಓ ಜಿಂದ್ ಮಾಹೆ ಬಜಾರೆ...
ಓ ಜಿಂದ್ ಮಾಹೆ ಬಜಾರೆ ಕುಮ್ಲೈಯಾನ್
ವೇ ತೇರಿಯನ್ ಲಾಡಾಳಿಯನ್...
ವೇ ತೇರಿಯನ್ ಲಾಡಾಳಿಯನ್
ಪರ್ಜಾಯಿಯನ್
ಕೆ ಬಾಜಿ ಫೇರ್ ಕಡೆಯೇ...
ಕೆ ಬಾಜಿ ಫೇರ್ ಕಡೆಯೇ ನಾ ಆಯಾನ್

(ಉಮ್... ಉಮ್... ಉಮ್... ಉಮ್...
ಉಮ್... ಉಮ್... ಉಮ್) × 2

ಕೆ ಏಕ್ ಪಲ್ ಬೆಹಿ ಜಾನಾ
ಕೆ ಏಕ್ ಪಲ್ ಬೆಹಿ ಜಾನಾ ಮೇರೆ
ಮಖನಾ
ವೇ ತೇರೇ ಬಾಜು ಓಯೆ
ವೇ ತೇರೇ ಬಾಜು ವೇದಾ ಸಖನಾ
ಕೆ ಏಕ್ ಪಲ್ ಬೆಹಿ ಜಾನಾ...
ಕೆ ಏಕ್ ಪಲ್ ಬೆಹಿ ಜಾನಾ ಮೇರೆ
ಕೋಲ್...

(ಉಮ್... ಉಮ್... ಉಮ್... ಉಮ್...
ಉಮ್... ಉಮ್... ಉಮ್) × 2

ಅರ್ಥ: ಈ ಹಾಡು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು
ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರ
ಮರಳುವಿಕೆಗಾಗಿ ಹಂಬಲವನ್ನು ಮತ್ತು
ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಳೆದ ಅಮೂಲ್ಯ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು
ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲವತ್ಸನ್

ಭಾಷೆ: ಮರಾಠಿ

ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲವತಂಸ
ಸಿಂಹಾಸನಾದೀಶ್ವರ
ಶ್ರೀಮಂತ ಛತ್ರಪತಿ ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜ ಕೀ ಜಯ
ಅರೆ ಆಲೆ ರೆ ಆಲೆ ರೆ (ಆಲೆ ಆಲೆ ರೆ)
ಆರ್ ಮರಾರೆ ಆಲೆ ರೆ (ಆರ್ ಮರಾರೆ ಆಲೆ ರೆ)
ಶಾನ್ ರಾಜಾಂಚಿ ಫೇವುನ್ (ಶಾನ್ ರಾಜಾಂಚಿ
ಫೇವುನ್)
ಆಟಾ ರಾಣಿ ನಿಫಾಲೇ ರೆ (ಜಯ ಭವಾನಿ)
ಆರ್ ತೂಫಾನ್ ಪೆಟಲ್ (ತೂಫಾನ್ ಪೆಟಲ್)
ಆನ್ ಗಣಿಮ್ ಖೇಟಲ್ (ಗಣಿಮ್ ಖೇಟಲ್)
ತರ್ ಏಕಚ್ ನಾವ್ ಹೇ
ಆಮಚ್ಯಾ ಶಿವಬಾಂಚ್ ಫೇಟಾ (ಆಮಚ್ಯಾ
ಶಿವಬಾಂಚ್ ಫೇಟಾ)

ಶ್ವಾಸಾತ್ ರಾಜಾ ರ ಧ್ಯಾಸಾತ್ ರಾಜಾ
ಫಾವಾತ್ ರಾಜಾ ರ ಭಾವಾತ್ ರಾಜಾ
ಜಗ್ನ್ಯಾತ್ ರಾಜಾ ರ ಮರಣ್ಯಾತ್ ರಾಜಾ
ಹೇ... ಶಿವಾ ರರ...

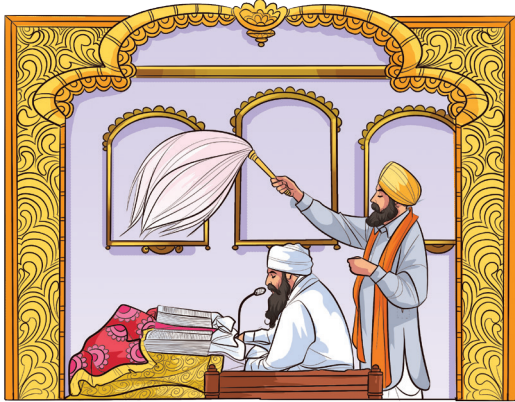
ಅರ್ಥ: ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಛತ್ರಪತಿ ಶಿವಾಜಿ
ಮಹಾರಾಜ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ, ಅವರ
ವಂಶಾವಳಿ, ಶೌರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು
ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು, ಅವರ ನಾಯಕತ್ವ ಮತ್ತು
ಧೈರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು
ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಿಲಗಲು

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ

ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತವು ಸಮಾಜದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಭಕ್ತಿ, ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಶವಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೀರ್ತನೆ, ಶಬಾದ್, ಸ್ತೋತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಖವ್ವಾಲಿ ಸಂಗೀತದ ಈ ಭಕ್ತಿ ಅಂಶವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಸಂಗೀತ

ದೈವಿಕತೆಗೆ ಭಕ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗ

ಜನರು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಪೂಜಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಹಾಡುವುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ನೋಡಿರಬೇಕು ಭಕ್ತಿ ರಚನೆಗಳ ವಿಧಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ನಾವೀಗ ಕಲಿಯೋಣ.

ಕೀರ್ತನೆ

ಭಾರತ ರತ್ನ ಭೀಮಸೇನ ಜೋಶಿ ಹಾಡಿದ್ದರೆ ಭಾಷೆ: **ಮರಾಠಿ**
ಜೆ ಕಾ ರಂಜಲೇ ತ್ಯಾಸಿ ಹೊಣೆ ಜೋ ಆಪುಲೇ
ತೋಚಿ ಸಧು ಒಡೆಯ ಖಾವಾ ದೇವ ತೇಧೆಚಿ ಜನವಾ
ತುಕಮಣೇ ಸಾಂಗು ಕಿತಿ ತೋಚಿ ಭಗವಂತ್ಯಾಚಾ ಮೂರ್ತಿ

ಅರ್ಥ: ಸಂತ ತುಕಾರಾಮರ ಈ ರಚನೆಯನ್ನು ಅಭಂಗ್ ಕೀರ್ತನೆಯಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ. "ನಿಜವಾದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಮತ್ತು ಇತರರ ದುಃಖ ಮತ್ತು ನೋವಿನೊಂದಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಹೊಂದಿರುವವನು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿ. ಅಂತಹ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ದೇವರು ನೆಲೆಸಿದ್ದಾನೆ" ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಈ ಹಾಡು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಶಬಾದ್

ನಾನಕ್ ಚಿಂತಾ ಮತ್ ಕರೊ,
ಚಿಂತಾ ತಿಸ್ ಹಿ ಹಾಯ್!
ಜಲ ಮೇ ಜಂತ್ ಉಪಾಯೀಯಾನ್,
ತೀನ ಭೀ ರೋಝೀ ದೇವ!
ನಾನಕ್ ಚಿಂತಾ ಮತ್ ಕರೊ,
ಚಿಂತಾ ತಿಸ್ ಹಿ ಹಾಯ್!
ಒಥೆ ಹಟ್ ನ ಚಲಾಯಿ,
ನಾ ಕೋ ಕಿಸ್ ಕರೆ!
ಸೌದಾ ಮೂಲ್ ನ ಹೊವೈ,
ನಾ ಕೋ ಲಾಯೆ ನ ದೇಯ!
ಜೀಆ ಕಾ ಆಹಾರ ಜೀಆ,
ಖಾಣಾ ಏಹೋ ಕರಿಯೆ!
ವಿಚ್ ಉಪಾಯೇ ಸಾಯೆರಾ,
ತೀನ ಭೀ ಸಾರ ಕರೆಯೆ!
ನಾನಕ್ ಚಿಂತಾ ಮತ್ ಕರೊ,
ಚಿಂತಾ ತಿಸ್ ಹಿ ಹಾಯ್!

ಅರ್ಥ: ಶಬಾದ್ ಎಂಬುದು ಗುರುದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಲಾಗುವ ಹಾಡು. ಅತಿಯಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ಹಾಡು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ದೈವಿಕ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ದೇವರು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು. ಅವನು ಅವರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗುರುನಾನಕ್ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನದಿಯಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಗರಗಳಾಗಿರಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜೀವಿಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಾಸಿಸುವುದರಿಂದ ಬದುಕುಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವಶಕ್ತನು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ತುತಿಗೀತೆಗಳು — ಚರ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ

ಗಿವ್ ಮೀ ಓಯಿಲ್ ಇನ್ ಮೈ ಲ್ಯಾಂಪ್, ಕೀಪ್ ಮೀ
ಬರ್ನಿಂಗ್
ಗಿವ್ ಮೀ ಓಯಿಲ್ ಇನ್ ಮೈ ಲ್ಯಾಂಪ್, ಐ ಪ್ರೇ
ಗಿವ್ ಮೀ ಓಯಿಲ್ ಇನ್ ಮೈ ಲ್ಯಾಂಪ್, ಕೀಪ್
ಮೀ ಬರ್ನಿಂಗ್
ಕೀಪ್ ಮೀ ಬರ್ನಿಂಗ್ ಟಿಲ್ ದಿ ಎಂಡ್ ಆಫ್ ಡೇ
ಕಮ್ ಆನ್ ಅಂಡ್ ಸಿಂಗ್ ಹೊಸಾನಾ ಸಿಂಗ್
ಹೊಸಾನಾ ಸಿಂಗ್ ಹೊಸಾನಾ
ಟು ದಿ ಕಿಂಗ್ ಆಫ್ ಕಿಂಗ್.

ಅರ್ಥ: ಈ ಹಾಡು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸ್ತೋತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಬ್ಬರ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ವಶಕ್ತನಿಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ರಾಜರ ರಾಜನೆಂದು ಹೊಗಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪೂಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೂಫಿ ಗೀತೆ ಕಲಿಯಿರಿ

ಮೋ ಮಿನಾ ಮಾ

ಭಾಷೆ : ಪರ್ಷಿಯನ್

ಮೋ ಮಿನಾ ಮಾ ದುದ್ ಲೇಕೆ ಇಮಾ ಯಾಕೆ
ಜಿಸ್ಮಿಷಾ ಮಾ ದುದ್ ಲೇಕಿಂ ಜಾ ಯಾಕೆ
ಜುಮ್ನಾ ಗುಪ್ತಮ್ ಜಾನ್ ಹೈ ಯೇ ಶಾನ್

ಅರ್ಥ: ಸೂಫಿ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಯಿರಿ. 'ನಂಬಿಗಸ್ತರು ಒಂದು ಆತ್ಮ' ಎಂಬುದು ಮಸ್ನವಿಯ ಒಂದು ಕವಿತೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಕುರಾನಿನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಉಪಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಥೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪರ್ಷಿಯನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರುಮಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಜಲಾಲ್ ಉದ್-ದಿನ್ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಬಾಲ್ವಿ

ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 'ನಂಬಿಗಸ್ತರು ಒಂದೇ ಆತ್ಮ' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರೊಳಗಿನ ಒಂದೇ ದೈವತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಶಾರೀರಿಕ ಹೊದಿಕೆಯ ಅಡತಡೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದಾಗ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು, ಆತ್ಮವನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಜೀವಶಕ್ತಿ ಒಂದೇ ಎಂದು ನಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತದ ರೂಪಗಳು

ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದನ್ನು ಆನಂದಿಸಿದೆವು - ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಗೀತ, ಭಕ್ತಿ ಸಂಗೀತ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಮೋಜು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ. ಅದನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿ.

